

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต่อความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรคปอด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ ผู้ป่วยวัณโรคปอดทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มารับการรักษาวัณโรค ณ คลินิกวัณโรค งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพะเยา ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2543 จำนวน 30 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นวัณโรคปอดครั้งแรก และเสมหะตรวจพบเชื้อวัณโรค 2) ได้รับการรักษาวัณโรคระบบที่ 1 (2HRZE(S)/4HR) โดยใช้ยาไอโซไนอะซิด (H) ไรแฟมปีซิน (R) ไพราซิनाไมด์ (Z) อีเอ็มบูทอล (E) หรือสเตรปโตมัยซิน (S) มาแล้วอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ซึ่งผู้ป่วยจะใช้ยาทุกตัวดังกล่าวเป็นเวลา 2 เดือน หลังจากนั้นจึงใช้ยาไอโซไนอะซิด (H) และไรแฟมปีซิน (R) ต่ออีก 4 เดือน และ 3) เข้าใจ สื่อสารภาษาไทยได้ และยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 15 ราย และเลือกผู้ป่วยเข้ากลุ่ม โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มคล้ายคลึงกันในเรื่อง เพศเดียวกัน อายุแตกต่างกันไม่เกิน 5 ปี มีผลบวกของการตรวจเสมหะอยู่ในระดับเดียวกัน และมีคะแนนความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพก่อนทดลองแตกต่างกันไม่เกิน 5 คะแนน โดยกลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติจากเจ้าหน้าที่ทางสุขภาพที่ปฏิบัติงานใน คลินิกวัณโรค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) เครื่องมือดำเนินการวิจัย ได้แก่ แผนการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับวัณโรคปอดและการปฏิบัติตัว ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและภาษาที่ใช้นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา และ 2) เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพ หลังจาก

ผ่านการพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และภาษาที่ใช้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปทดสอบความเชื่อมั่น โดยนำไปใช้กับผู้ป่วยวัณโรคปอดที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 ราย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .72

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเมื่อได้กลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยแนะนำตนเองและแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัย ต่อมาผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์แบบบันทึกรายบุคคล แบบสอบถามความร่วมมือในแผนดูแลสุขภาพ ผู้วิจัยทำการนัดหมายกับผู้ป่วยกลุ่มทดลองเพื่อติดตามเยี่ยมบ้านในวันต่อมา เมื่อถึงวันนัดผู้วิจัยติดตาม ไปเยี่ยมผู้ป่วยที่บ้านและให้การพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย พร้อมทั้งมอบเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับวัณโรคปอดและการปฏิบัติตัวให้แก่ผู้ป่วย จากนั้นทำการนัดหมายเพื่อติดตามเยี่ยมอาการผู้ป่วยทุก 2 สัปดาห์ เป็นเวลา 6 ครั้ง ซึ่งการเยี่ยมแต่ละครั้งจะติดตามซักถามอาการและการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย โดยใช้เวลารั้งละประมาณ 30-45 นาที และสามารถปรับเปลี่ยนเวลาได้ตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยแต่ละราย สำหรับผู้ป่วยกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ ผู้วิจัยติดตามประเมินความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพในทั้งสองกลุ่มหลังการทดลองครบตามเวลาที่กำหนด คือ 3 เดือน เมื่อได้รับข้อมูลครบเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรคปอด หลังได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายสูงกว่าก่อนได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย
2. ความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรคปอดกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติไม่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยวัณโรคปอดตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้ป่วยวัณโรคปอดมีการปฏิบัติตัวตามแผนการดูแลสุขภาพ และหายขาดจากวัณโรคปอด เมื่อรักษาครบตามกำหนดเวลา รวมทั้งป้องกันการหยุดการรักษาก่อนครบกำหนดหรือเมื่อมีอาการข้างเคียงของยา

2. เป็นแนวทางให้พยาบาลเลือกใช้การพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยมาตรวจตามนัดและรักษาวันโรคปอดได้ครบกำหนด

3. เป็นข้อมูลสำหรับการทำวิจัยทางการพยาบาล เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรค

การนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลผู้ป่วยวัณโรคปอด สามารถนำการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มาใช้ร่วมกับการให้การพยาบาลตามปกติ เพื่อให้ประสบความสำเร็จผลในการรักษาและสามารถควบคุมวัณโรคปอดได้

ด้านการศึกษาพยาบาล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สามารถเป็นแนวทางให้นักศึกษาพยาบาลใช้ทักษะในการให้การพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีความร่วมมือในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น

ด้านบริหารการพยาบาล

ผู้บริหารสามารถนำแนวทางการให้การพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการแก่ผู้ป่วยวัณโรคปอด โดยการวางแผนทางให้บริการให้เป็นรูปแบบที่ชัดเจน ตั้งแต่ผู้ป่วยมารับการรักษาที่คลินิกวัณโรค มาเข้ารับการรักษาดำเนินในโรงพยาบาล และเมื่อผู้ป่วยกลับไปรับประทานยาต่อที่บ้าน

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยวัณโรคปอดเสมหะบวกที่มารับการรักษาที่คลินิกวัณโรค โรงพยาบาลพะเยา ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จึงมิได้เป็นตัวแทนที่ดีของผู้ป่วยวัณโรคปอดทั้งหมด ทำให้เกิดความจำกัดในแง่ของการนำผลการวิจัยไปอ้างอิงถึงผู้ป่วยวัณโรคปอดที่มีคุณสมบัตินอกเหนือจากที่กล่าว

2. เครื่องมือในการวัดความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพ เป็นเครื่องมือสร้างใหม่จึงมีเกณฑ์การให้คะแนนกว้าง ทำให้ไม่สามารถได้ข้อมูลที่สามารถระบุจำนวนครั้งของการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพได้

3. ผู้วิจัยไม่ได้ใช้ระดับของคะแนนความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดลักษณะของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง จึงได้กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับคะแนนสูงทั้งหมด ทำให้ระดับคะแนนความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพไม่มีความแตกต่างอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษา ผลของการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต่อความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพ ของผู้ป่วยวัณโรคปอดในระยะยาวจนครบตามกำหนดเวลาของสูตรยาที่ใช้ในการรักษา โดยมีการติดตามประเมินเป็นระยะๆ เพื่อความต่อเนื่องของการให้ความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพ

2. ควรมีการศึกษา ผลของการพยาบาลตามทฤษฎีความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต่อความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยวัณโรคปอด ที่กลับมารับการรักษาหลังจากขาดการรักษาจนครบกำหนดหรือเมื่อกลับเป็นซ้ำ

3. ควรมีการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้วัดความร่วมมือในแผนการดูแลสุขภาพ ให้มีเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมและได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดมากขึ้น